

ГРИЦИКИ

Bursae pastoris herba

SHEPHERD'S PURSE

Сухі, цілі або фрагментовані, квітучі й плодоносні надземні частини *Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik.

Вміст: не менше 0.20 % діосміну ($C_{28}H_{32}O_{15}$; *М.м.* 609), у перерахунку на суху сировину.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ

А. Ціла сировина. Стебла до 3 мм завтовшки, зазвичай поздовжньютонкоборозенчасті, циліндричні або більш-менш кутасті, від світло-сірого до світло-зеленого кольору. Розеточні листки від еліптичної до ланцетної форми, перисто-розділені або перисто-розсічені, з дрібнозубчастим або цілим краєм. Стеблові листки менші за розміром, чергові, сидячі, стеблооб'ємлюючі, з цілим краєм і стрілоподібною основою. Листки зелені, з гладкою поверхнею або розсіяно-опушені. Квітки згруповані в китицю на верхівці стебла; кожна квітка має 4 білих пелюстки до 4 мм завширшки і вдвічі довших, ніж 4 чашолистка. Плоди, які присутні одночасно з квітками, зеленого або світло-зеленого кольору, сплюснені оберненосерцеподібні стручечки на плодоніжці, 4–6 мм завдовжки, мають чітко помітні залишки стовпчика. Стручечок часто розщепляється, відкриваючи білу фальшиву перегородку, яка розділяє зрощений плодолистик надвое. Насіння приблизно 1 мм завдовжки, овальне, червонувато-коричневе.

Фрагментована сировина. Численні фрагменти стебел, серцеподібні стручечки й окремі залишки плодолистиків із перегородкою.

В. Мікроскопічне дослідження (2.8.23). Порошок від жовтуватого-зеленого до блідо-зеленого кольору. Переглядають під мікроскопом, використовуючи *хлоральгідрату розчин Р*. У порошку виявляються такі діагностичні структури (Рис. 2947.-1): численні зірчасті одноклітинні покривні волоски, з 3–5 кінцівками й товстими бородавчастими оболонками, ізольовані або на епідермі листка [В, F], яка складається з клітин епідерми, дещо звивистих на адаксіальній поверхні [Va] і звивистих на абаксіальній поверхні [Fa], дуже великих одноклітинних покривних волосків до 500 мкм завдовжки, з товстими гладкими або дещо шорсткими оболонками, з широкою основою і загостреною верхівкою [C] і анамоцитних продихів (2.8.3) [Bb], більш численних на адаксіальній поверхні, ніж на абаксіальній; клітини палісадної паренхіми, зазвичай з прилеглою верхньою епідермою [Bc]; численні фрагменти епідерми стебла [D] з видовжених або прямокутних клітин із дуже тонкоскладчастою кутикулою [Da] і анізоцит-